

Debatt: Kurderna och vänstern

Innehåll

Inledning	1
Solidaritet med Rojava, med den kurdiska revolutionen och med PKK:s befrielsekamp!	3
Låt oss mobilisera mot diktaturer, imperialistisk aggression och Daesh. Vi avvisar politiken med "nationell säkerhet", rasism och åtstramning"	5

Inledning

Ingen har väl kunnat undgå att notera att kurderna spelat en viktig roll i kampen mot IS/Daesh i såväl Syrien som Irak. Här bör särskilt framhållas de *syriskakurderna* (Rojava¹), som fick strålkastarljuset riktat mot sig under YPG:s² närmast episka kamp om staden Kobane, som efter långvariga strider (där kurderna fick stöd av amerikanskt stridsflyg) slutade med att IS/Daesh tillfogades ett svidande nederlag. Sedan dess har de trängt tillbaka IS/Daesh ytterligare och även upprättat samarbete med andra krafter i norra Syrien.³

○ - De facto borders of Western Kurdistan (Rojava), as of June 2015

Rojava i juni 2015. Därefter har YPG intagit delar av det ljusgröna området norr om Aleppo

Men kurdernas situation är långt ifrån oproblematisk. De har länge varit utsatta för förtryck i de länder där de finns i regionen (Irak, Syrien, Turkiet och Iran) och har i många årtionden kämpat för nationellt självbestämmande. Irak-kriget och upproret i Syrien har medfört att de där kunnat stärka sin ställning, men det har inte setts med blida ögon av de omgivande staterna och i synnerhet Turkiet har varit mycket fientligt inställt mot dessa strävanden och på olika sätt gjort klart att man inte kommer att acceptera att kurderna i Syrien uppnår självbestämmande. Samtidigt har den turkiska regimen gått till attack mot kurderna i Turkiet, som har nära band med de i Syrien.

Ett talande exempel på hur Turkiet och stora delar av oppositionen i Syrien ser på de syriskakurderna, som i många avseenden är en progressiv ljusglimt i det annars ganska kompakta

¹ Rojava är sedan slutet av 2013 *de facto* en autonom region i norra och nordöstra Syrien, som styrs av *Kurdiska högsta kommittén*.

² YPG, Folkets försvarsheter, är den beväpnade grenen av Demokratiska unionspartiet (PYD) i Rojava

³ Se Aron Lunds artikel [Syrisk Demokratiska Styrkornas ursprung: grunderna](#)

mörker som råder i regionen, är att de stoppades från deltagande i fredssamtalen i Genève när dessa inleddes i slutet av förra månaden.

Marxistarkivet har i ett stort antal artiklar och artikelsamlingar belyst kurdernas situation (en lista med sådana texter följer nedan), som faktiskt inte är oproblematisk ens inom den socialistiska vänstern.⁴ Detta att PKK och YPG/PYD uppfattas som ett problem även inom delar av vänstern återspeglas i det första inlägget nedan, där ett antal personer (främst från Tyskland) tar upp till kritisk granskning ett uttalande som antogs av ett stort antal vänsterorganisationer i december förra året (det återges också nedan). De som skrivit inlägget menar att december-uttalandet sopade kurdfrågan under mattan, då man i stället borde ha framhållit de syriska kurdernas exempel och kraftfullt uttalat sin solidaritet med Rojava. De hoppas att med sitt inlägg få igång en debatt om denna problematik.

Ingen av de som undertecknade december-uttalandet har i skrivande stund kommenterat kritiken, men vi får hoppas att det kommer sådana inlägg.

Lästips – om kurderna på marxistarkivet

Vi har här inskränkt oss till att nämna texter som publicerats från hösten 2015 och framåt. Många av texterna, som följer i tidsordning med de nyaste först, tar upp Turkiets reaktionära roll när det gäller den kurdiska frågan – detta anges ej uttryckligen nedan.

[Vänsterpress om Mellanöstern](#) (början av februari 2016) – om bl a fredssamtalen i Genève

Patrick Cockburn: [Oljepriset och IS raserar kurdernas drömmar om rikedom](#) (februari 2016)

Aron Lund: [Syriska Demokratiska Styrkornas ursprung: grunderna](#) (januari 2016)

[Vänsterpress om Mellanöstern](#) (slutet av januari 2016)

J Landis & S Simon: [Assad får som han vill – fredssamtalen och därefter](#) (januari 2016)

Patrick Cockburn: [Kriget i Syrien - Varför den långvariga konflikten står inför ett avgörande](#) (januari 2016)

[Vänsterpress om Mellanöstern](#) (mitten av januari 2016)

[Vänsterpress om Mellanöstern](#) (början av januari 2016)

Aron Lund: [De syriska kurderna i centrum för USA:s anti-jihadistiska strategi](#) (dec. 2015)

[Vänsterpress om Mellanöstern](#) (december 2015) – om Rojava m m

[Vänsterpress om Turkiet – november 2015](#) (november 2015)

[Vänsterpress om Mellanöstern - oktober 2015](#) (oktober 2015)

Se även (äldre artiklar) [Vänsterpress om Islamiska staten, Turkiet och kurderna](#) och [Vänsterpress om Islamiska staten och kampen om Kobane](#) (båda artikelsamlingarna från oktober 2014), [AKP, kurderna och belägringen av Kobane](#) (från januari 2015) och [Varför segern i Kobane är viktig](#) (februari 2015)

Martin F 11/2 2016

⁴ Se t ex Håkan Blomqvists kommentar ”Socialistiska Partiet och PKK” till artikeln [Stockholm: Protester mot turkisk terror](#) i tidningen *Internationalen*

Solidaritet med Rojava, med den kurdiska revolutionen och med PKK:s befrielsekamp!

Översatt från *International Viewpoint*⁵

Öppet brev till undertecknarna av uttalandet ”Låt oss mobilisera mot diktaturer, imperialistisk aggression och Daesh. Vi förkastar politiken med ’nationell säkerhet’, rasism och åtstramning”.

Ett internationellt uttalande om situationen i Syrien och Irak ”Låt oss mobilisera mot diktaturer, imperialistisk aggression och Daesh. Vi avvisar politiken med ’nationell säkerhet’, rasism och åtstramning”, som publicerades av *International Viewpoint* den 11 december, har nu (den 4 januari 2016) undertecknats av över 40 revolutionära socialistiska organisationer som spänner över fem kontinenter.⁶

Vi välkomnar verkligen sådana breda gemensamma uttalanden från vänstern! Som individer som känner sig nära knutna till den revolutionära vänstern och dess öden, hoppas vi att i framtiden få se fler internationella initiativ av detta slag, eftersom de kan bidra till en kraftfullare internationell samordning av den revolutionära vänsterns styrkor, vilket bidrar till att göra oss mer synliga som en social och politisk kraft. Vi vill tacka kamraterna för att ha tagit initiativ till detta internationella uttalande, och vi delar uttalandets analys och krav.

Men vi är djupt besvikna över att uttalandet inte säger någonting om den kurdiska revolutionen eller det specifika demokratiska experimentet i Rojava, inte heller uttalas solidaritet med dem. Enligt vår uppfattning är detta symptomatiskt för de svårigheter som vissa delar av den revolutionära vänstern har med solidariteten med Rojava, den kurdiska revolutionen och PKK (Kurdiska arbetarpartiet). Vi har tagit tillfället i akt och författat ett öppet brev till de organisationer som har undertecknat uttalandet i hopp om att få igång (eller intensifiera) en internationell diskussion om de frågor som här tas upp.

Den arabiska våren har övergått i en arabisk vinters långa natt. Det enda fall där de demokratiska revolterna i arabvärlden inte har krossats av reaktionära krafter, utan lett till upprättandet av en ny demokratisk statsbildning, är Rojava, det kurdiska området i norra Syrien, där den syriska revolutionens dynamik har förenats med den kurdiska befrielseörelse som omfattar den kurdiska befolkningen i alla länder i regionen. Under ledning av PYD (Demokratiska unionspartiet) experimenterar folket i Rojava med en demokratisk, sekulär och multietniskt social modell som förkunnar jämställdhet, social rättvisa och respekt för miljön. Förvisso är inte revolutionen i Rojava en socialistisk revolution, även om dess ledande krafter beskriver den som en sådan. Men det är ändå en demokratisk revolution, en revolution mot nationellt förtryck och en feministisk revolution – och därmed den mest hoppfulla och inspirerande händelsen i en region som är fullproppad av jihadistisk terror, inbördeskrig och imperialistisk intervention. Ingen annanstans har de demokratiska revolterna under de senaste åren – från Tahrir till Occupy och rörelserna i delar av Sydeuropa – tagit formen av en alternativ social modell som de gjorde i Rojava. Den kan bli en alternativ förebild för andra delar av regionen, kan inspirera andra kamper, och dynamiken hos demokratiska revolutioner kan alltid ha en potential att leda till en socialistisk revolution. Det är just på grund av detta som Rojava har blivit måltavla för Daeshs terror och den turkiska subimperialismen – liksom den viktigaste brännpunkten för internationell solidaritet med progressiva och vänsterrörelser i regionen.

PYD är PKK:s syriska systerparti. PKK har genomgått en betydande omvandling under de

⁵ Publicerades 10/2 2016, se [Open letter to the signatories of the declaration...](#)

⁶ Det uttalandet publicerades ursprungligen på den libanesiska webbplatsen [Al-Manshour](#) och återges i svensk översättning efter det ”öppna brevet” nedan.

senaste åren, på väg bort från sina stalinistiska och nationalistiska rötter mot en ”demokratisk konfederalism”, inspirerad av frihetligt socialistiska idéer, som överskrider nationalstatens gränser och där kvinnors frigörelse är inskriven som ett centralt mål. Under de senaste decennierna har PKK byggt en gränsöverskridande revolutionär massorganisation med miljontals anhängare. Det är utan tvekan den viktigaste vänsterkraften i hela regionen. I Turkiet bekämpar PKK och dess systerorganisationer Erdogans nyliberala despotism; i Syrien är de emot Assad-regimen och har tvingat denna att dra sig tillbaka från Rojava (efter att upproret i hela Syrien hade utsatt regimen för avsevärd press) och har nu blivit Daeshs största fiende; i Iran motsätter de sig mullornas diktatur; i norra Irak bekämpar de Daesh och står i opposition mot den korrupta och pro-imperialistiska Barzani-regimen. I Turkiet har HDP, en allians mellan den kurdiska rörelsen och den turkiska radikala vänstern, Gezi Park-rörelsen och kvinno- och HBT-rörelser, återupplivat vänstern och överskred 10%-gränsen – det första vänsterpartiet att göra det i landets historia. Den kamp mot Erdogan som leds av PKK i de kurdiska områdena i Turkiet har under tiden tagit formen av öppna folkliga uppror för ”demokratisk autonomi”.

Som ett svar på PKK:s och dess systerorganisationers växande styrka, startade NATO-landet Turkiet i juni förra året ett nytt krig mot den kurdiska rörelsen och började brutalt undertrycka de folkliga upproren i norra (turkiska) Kurdistan, medan PKK:s positioner i norra Irak bombas och risken för en militär invasion av Rojava av den turkiska staten kvarstår.

Även om PKK kämpar i frontlinjen mot Daesh (och gör motstånd mot Erdogan, Assad, mullorna och Barzani), betraktas PKK fortfarande som en terroristorganisation och är bannlyst av USA, EU och många andra stater. Få exempel påvisar tydligare ihålligheten i västvärldens ”krig mot ISIS” än dess pågående förföljelse av ISIS’ mest stridbara motståndare, PKK. I denna situation måste den internationella vänstern ställa sig uppgiften att upprätta en orubblig antiimperialistisk solidaritet med den viktigaste vänsterkraften i Mellanöstern, genom att bygga en kraftfull kampanj mot förföljelsen av PKK, särskilt i de imperialistiska centra.

Vi förväntar oss att denna solidaritet även från undertecknarna av det uttalande som avses ovan!

För revolutionära socialister bör solidaritet med befrielseströrelser aldrig vara okritisk. Det finns mycket att kritisera beträffande PKK och PYD i fråga om dess förflutna, och även dess nuvarande politik, såsom dess avvisande av arbetarklassen som central aktör i den socialistiska omvandlingen, dess huvudsakligen moraliska tolkning av socialismen, de historiska grundvalarna för Abdullah Öcalans teorier, personkulten kring honom, attacker mot oppositionella demonstrationer i PYD-kontrollerade områden etc. PKK ständiga manövrerande mellan regionens skiftande konstellationer av imperialistiska ingripanden måste också ses kritiskt.

Ändå anser vi att det är oacceptabelt för revolutionära socialister att inte ens nämna Rojava, den kurdiska revolutionen eller PKK:s kamp i ett uttalande om situationen i Mellanöstern. Det visar en politisk blindhet med avseende på den viktigaste vänsterkraften i Mellanöstern. Solidaritet med dess kamp bör i stället bli ett samlande strategiskt perspektiv för vänster-solidaritet med de progressiva krafterna i regionen.

Vi kräver (som komplement till de krav som finns i det ovannämnda uttalandet):

- En offentlig debatt om betydelsen av Rojava, den kurdiska revolutionen och PKK:s kamp bland revolutionärt socialistiska krafter
- Aktivt stöd till revolutionen i Rojava och upproren i norra Kurdistan

- Att det startas en internationell revolutionär socialistisk kampanj mot olagligförklaring av PKK, eller revolutionärt socialistiskt deltagande i befintliga kampanjer

Första undertecknare:

Michael Prutz (NAO – Neue antikapitalistische Organisation, Tyskland, anslöt sig till GIM – Gruppe Internationale Marxisten 1970)

Angela Klein (isl – internationale sozialistische linke, Tyskland)

Dr. Florian Wilde (Die Linke, 1993-2002, medlem i IST-grupper, Tyskland)

Erkin Erdogan (DSIP – Devrimci Sosyalist İşçi Partisi [Revolutionära socialistiska arbetarpartiet], Turkiet / Marx21, Tyskland)

Tino Plancherels (fd medlem i SAP – Sozialistische Arbeiterpartei, Schweiz)

Michael Schilwa (NaO, Tyskland, anslöt sig till GIM på 1970-talet)

Michael Eff (NaO, Tyskland, grundningsmedlem av KJO Spartakus 1969)

Mark Bergfeld (Köln / London)

Vi kommer att insamla och publicera ytterligare underskrifter. Om du vill underteckna, skicka ditt namn (och om möjlig, den organisation som du tillhör) till rojavasolidarity@gmx.de

Översättning: Martin Fahlgren

Följande är det uttalande som det öppna brevet ovan diskuterar

Låt oss mobilisera mot diktaturer, imperialistisk aggression och Daesh. Vi avvisar politiken med ”nationell säkerhet”, rasism och åtstramning”

Internationellt uttalande om Syrien och Irak

Översatt från *International Viewpoint*⁷

Vi avvisar politiken med ”nationell säkerhet”, rasism och åtstramningar. Det är dags att mobilisera! säger en rad vänsterorganisationer från Syrien, Libanon, Egypten, Tunisien, Frankrike, Storbritannien, Belgien och Schweiz. Här följer deras gemensamma uttalande:

Under de senaste månaderna har människor i hela Mellanöstern drabbats av en intensifiering av konflikten i Syrien och Irak. Denna upptrappning har sponsrats både av globala imperialistiska makter – främst USA, Ryssland och europeiska länder – och regionala imperialistiska aktörer, inklusive Saudiarabien, Qatar, Turkiet och Iran. Dessa konflikter är produkten av två distinkta former av kontrarevolution: lokala diktaturer och kontrarevolutionära regimer å ena sidan, och reaktionära islamiska krafter som Daesh å andra sidan. Strävan från stora internationella och regionala makter att påtvinga regionen sin politiska och ekonomiska hegemoni är också en central orsak till den nuvarande tragedin.

I Syrien är stöd åt Assad-regimen den första formen av kontrarevolution. Rysslands dödliga räder och ingripandet av Iran, Hizbollah och sekteristiska irakiska miliser är de som kämpar för detta djupt reaktionära, antidemokratiska projekt. Assad understöds också av den misstro

⁷ Publicerades 11/12 2015 i *International Viewpoint*, se [Let us mobilise against dictatorships, imperialist aggression and Daesh. We reject the politics of “national security”, racism and austerity.](#)

som västmakterna rutinmässigt visar mot demokratiska och revolutionära krafter i Syrien, inklusive kurdiska styrkor.

De som kämpar för en demokratisk och socialt rättvis framtid är de första målen för den syriska regimen, imperialisterna och deras allierade i regionen. Syriska demokratiska krafter är också måltavla för islamiska krafter som spelar en kontrarevolutionär roll och som emellanåt, direkt eller indirekt, stöds av Gulfmonarkierna och Turkiet.

Som alltid är kvinnorna krigets första offer. Våldtäkt, kidnappning och även försäljningen av kvinnor är ohyggliga följder av konflikten.

Vad är Daesh (Islamiska Staten)? Det har skapats av både internationella och regionala imperialistiska aggressioner och av den diktatoriska, sekteristiska karaktären hos regimer i regionen, särskilt i Irak och Syrien. Ökningen av sekteristiska spänningar i regionen är också en följd av denna dödliga förening av inhemskt förtryck och yttre aggression.

Det är i detta sammanhang som vi ska förstå den senaste tidens attacker i Ankara, Beirut, Paris, Kuwait, Saudiarabien och Tunisien, och attacken på det ryska flygplanet i Egypten. Dessa attacker bara stärker det onda som gav upphov till dem – statsterrorismen.

Retoriken om ”krig mot terrorn” finner materiellt uttryck i auktoritär statlig säkerhetspolitik, krig och i rasism. Rasism, särskilt islamofobi, har ökat exponentiellt och har blivit statlig politik över hela Europa. De imperialistiska makterna har använt retorik om terrorismbekämpning för att rättfärdiga sitt stöd till diktaturer och deras inskränkningar av demokratiska friheter, medan regionala diktatorer har använt samma språk för att försvara sitt eget förtryck.

Nu är det samma övergripande världsbild som förenar Frankrike, Ryssland, USA, Turkiet och den syriska regimen – även om alla har sina egna särintressen – så att de samordnar, direkt eller indirekt, sina attacker och militära manövrar i Syrien.

I namn av ett krig ”mot terrorismen” kräver i dag den franska staten makt att terrorisera. I namn av så kallade ”franska värden” attackeras friheter. I en auktoritär besinningslös anstormning bombar François Hollande Syrien och Irak, medan allt prat om krig och ädla ”värden” inte förmår ge några svar på den franska arbetarklassens politiska och sociala strävanden. Samtidigt är riskerar papperslösa migranter, flyktingar, muslimer, beslöjade kvinnor, romer, utlänningar och andra att utses som ”inre fiender”.

Över hela Mellanöstern är statligt förtryck av politiska motståndare och sociala rörelser på uppgång; i Egypten och på andra håll har hundratals dödsdomar utfärdats under de senaste månaderna.

Med tanke på den tillfälliga demobiliseringen och desorienteringen av stora delar av de förtryckta, måste vi skärpa vårt svar på utmaningen med konstruktiva initiativ. I praktiken innebär det att vi måste:

- Motarbeta den drakoniska politiken; försvara demokratiska rättigheter för alla.
- Motarbeta all imperialistisk aggression, tillsammans bedriva oförsonlig opposition mot diktaturer och kontrarevolutionära regimer.
- Motarbeta den västerländska militära offensiven i Syrien, som omfattar bombningar och annat direkt deltagande av västerländska militära styrkor och även väpnat deltagande i konflikten av krafter som stöds av väst.
- Kämpa mot alla former av kontrarevolution i Mellanöstern och Nordafrika, liksom på andra håll.

- Bekämpa repressiv säkerhetspolicy, rasism och åtstramningar – vare sig det handlar om Europa, Asien eller Afrika.
- Bekämpa ”Fästning Europa”; kräva öppnandet av gränserna och anständiga levnadsvillkor för alla flyktingar och invandrare.
- Stärka solidariteten med människor som kämpar för sin frigörelse i Mellanöstern, Maghreb och runt om i världen.

Solidaritet med demokratiska och progressiva anti-imperialistiska krafter i hela arabvärlden.

Solidaritet med folken i Mellanöstern och Maghreb i deras legitima kamp för frigörelse och mot utländsk aggression: vi insisterar på att frigörelsen av människorna i regionen ska vara ett verk av människorna själva.

Revolutionary Left Current – Syrien

Socialist Forum – Libanon

Revolutionary Socialists – Egypten

Workers’ Left League (LGO) – Tunisien

Nouveau Parti anticapitaliste (NPA) – Frankrike

Socialist Workers Party (SWP) – Storbritannien

Revolutionary Socialism in the 21st Century (RS21) – Storbritannien

The Editors, Salvage – Storbritannien

Ligue Communiste Révolutionnaire-Socialistische Arbeiderspartij (LCR-SAP) – Belgien
solidaritéS – Schweiz

International Socialists Scotland (ISS) – Skottland

M fl

Översättning (något reviderad): Ronny Åkerberg